

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménytervezete a következő témában: „Javaslat egy, az 1260/1999 sz. EK-rendeletet módosító tanácsi rendeletre, mely lefekteti a Strukturális Alappal kapcsolatos, a PEACE program meghosszabbítására és kötelezettségvállalásból fakadó új költségvetési hitelek odaítélésére vonatkozó általános rendelkezéseket.”

COM(2004) 631 végleges

(2005/C 157/26)

A következő témában: 2004. december 9. a Tanács úgy határozott, hogy az Európai Közösséget létrehozó szerződés 262. cikke értelmében kikéri az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményét a fent említett témában.

A munka sürgősségére való tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság úgy döntött, hogy a 2004. december 15–16-i 413. plenáris ülésen kinevezi **John Simpsont** főelőadónak és egyhangúlag elfogadja a következő véleményt.

1. Bevezetés

1.1 Az Európai Unió már 1995 óta két külön békeprogram keretében támogatja Észak-Írországból és Írország határmenti régióiban a béke megteremtésére és a megegyezés elérésére irányuló tevékenységeket: a Béke megteremtésére és a Megegyezés elérésére irányuló Speciális Támogató Program („PEACE I”) 1995/99, és a Béke megteremtésére és a Megegyezés elérésére irányuló EU-program („PEACE II”) 2000/04 keretében.

1.2 Ezeknek a programoknak a keretében évente megközelítőleg 100 millió EUR állt ennek a két támogatott régióknak (egész Észak-Írország és Írország határmenti régiói) a rendelkezésére. Mindkét programnak egy és ugyanaz a feladata: egy békés és stabil társadalom felé haladás megerősítése, valamint a felek közötti megegyezés elősegítése; mindkettő támogatja a gazdasági megújulást és a társadalmi integrációt elősegítő tevékenységeket; és mindkét program megvalósítása helyi szervezeten keresztül történik.

1.3 A PEACE II Program jelenlegi ötéves kerete 531 millió EUR, vagy 106 millió EUR évente. Az Észak-Írországra eső éves kerete megközelítőleg 85 millió EUR és az Írország határmenti régióira eső részé pedig megközelítőleg 22 millió EUR. Mindkét tagállam a szóban forgó érték 25 %-ával egyenlő tőkehozzájárulást nyújt, valamint biztosítja, hogy a program egyéb követelményei is teljesüljenek.

2. A tanácsi rendeletre vonatkozó javaslat célja

2.1 Kívánatosnak tűnik a PEACE II program két évvel való meghosszabbítása, mert az észak-írországi politikai előrehaladás még nem jutott el teljesen az 1998-ban remélt szintre, a politikai intézmények pedig még mindig nem stabilak. A béke építése és a megegyezés még mindig rendkívül fontos.

2.2 2003 folyamán egy időben készült el a PEACE I utólagos, valamint a PEACE II féldőben végzett kiértékelése. A PEACE I utólagos kiértékelése arra a következtetésre jutott, hogy a program sikeresen támogatta a társadalmi integrációt és megegyezést, miközben egyértelműen látható és mérhető

módon járult hozzá a munkahelyek teremtéséhez, a továbbképzések szervezéséhez és az üzleti tevékenységek fellendítéséhez. A PEACE II féldőben végzett kiértékelése elismeréssel nyilatkozott arról, hogy a program a projektek kiválasztásakor fokozottan összpontosított a béke és a megegyezés kérdéseire vonatkozó kritériumokra és figyelemre méltónak tartotta, hogy milyen nagy a közösségek határain átnyúló projektek aránya. Mindkét programnak jelentős kihatása volt a munkahelyek teremtésére és az üzleti élet fellendítésére.

2.3 A féldőben végzett kiértékelés szerint egyértelmű, hogy további a békét elősegítő tevékenységekre van szükség, és több figyelmet kell fordítani az olyan tevékenységekre, melyek közvetlenül segítik elő a felek közötti megegyezést. Az Európai Bizottság által javasolt 2006-ig történő hosszabbítás lehetővé tenné azt, hogy – a féldőben végzett kiértékelés ajánlásaiban megfogalmazottak alapján – a jelenlegi programnak azok az intézkedései részesüljenek nagyobb támogatásban, melyek leginkább a felek közötti megegyezés elősegítésére irányulnak.

2.4 2004. május 18-án az Egyesült Királyság miniszterelnöke és Írország „Taoiseach”-e (miniszterelnöke) levélben hívta fel az Európai Bizottság elnöke figyelmét a két EU által finanszírozott PEACE program eredményeire és a program pozitív hatására az észak-írországi békefolyamatra. Kérték a PEACE II program 2006 decemberéig történő meghosszabbítását.

2.5 2004. június 16-án az Európai Bizottság elnöke azt válaszolta, hogy az Európai Bizottság igen fontosnak tartja ezeknek az erőfeszítéseknek a folytatását. 2004. június 17-én és 18-án, az Egyesült Királyság és Írország miniszterelnökeinek a kérésére az Európai Tanács tudomásul vette, hogy az észak-írországi békefolyamat jelenleg is nehézségekkel küszködik és megerősítette, hogy támogatja a két kormány azon erőfeszítéseit, hogy újra megteremtsék a múltban átruházott politikai intézményeket. Ezen erőfeszítések támogatása érdekében az Európai Tanács felkérte az Európai Bizottságot, vizsgálja meg annak lehetőségét, hogyan lehet a PEACE II program intézkedéseit összehangolni a Strukturális Alapok 2006-ban befejeződő programjaival.

2.6 Valójában ez a PEACE II program további két évvel való meghosszabbítását jelentené.

3. Tanácsi rendeletre vonatkozó javaslat

3.1 A COM (2004) 631 (végleges) dokumentum tartalmazza az Európai Bizottság válaszát a Tanácstól érkezett kérésre. A dokumentum a PEACE II program két éves meghosszabbítására tesz javaslatot. Ez évenkénti 60 millió eurót jelent, melyből 41 millió euró jutna Észak-Írországnak, 19 millió euró pedig Írország határmenti megyéinek. Ez összhangban van a két tagállam által 2004 szeptemberében, nyilvános konzultáció után benyújtott kérelemmel.

3.2 Annak érdekében, hogy lehetővé váljon a PEACE II program meghosszabbítása és a szükséges kiegészítő pénzügyi források kiutalása, a tanácsi rendeletre vonatkozó javaslat módosítaná az 1260/1999 sz. EK-rendeletet, mely lefekteti a Strukturális Alapokkal kapcsolatos általános rendelkezéseket, beleértve a PEACE II program időtartamát és a Strukturális Alapok kötelezettségvállalásából fakadó összes éves hiteleket 2006-ig.

3.3 Ezért a javasolt tanácsi rendelet – annak érdekében, hogy lehetővé tegye ennek a hosszabbításnak a Strukturális Alapokból való finanszírozását – a Strukturális Alapok kötelezettségvállalásából fakadó rendelkezésre álló összes forrásra vonatkozó keret rendelkezésében 195 milliárd euróról 195,1 milliárdra módosítja. Egy ehhez kapcsolódó módosítás pedig a Strukturális Alapoknak az 1. Célkitűzésre (beleértve az átmeneti támogatást) rendelkezésre álló összegének felső határát növelte 135,9 milliárdról 136 milliárdra. ⁽¹⁾

3.4 A javasolt tanácsi rendelet módosítja a PEACE II program időtartamát 2000–2004-ről – a módosító javaslatban szereplő – 2000–2006-ra.

4. Következtetések

4.1 Az EGSZB örömmel üdvözli azt a tényt, hogy az EU hozzájárul az ír szigeten a béke, a stabilitás és a megegyezés megerősödéséhez.

4.2 Az EGSZB érdeklődéssel figyeli a PEACE I 1995-ös jóváhagyása óta megtett előrehaladást. Az EGSZB tudomásul veszi és ugyancsak üdvözli azokat a javaslatokat, melyeket az Európai Bizottság részére tett a Különleges EU-programok Testülete, mely a PEACE II végrehajtásáért és ellenőrzéséért felelős, és melynek feladata a program működésének egyszerűsítése, és hogy a figyelmet fokozottan a megegyezést elősegítő tevékenységekre irányítsa.

4.3 Az EGSZB ugyancsak elismeri, hogy a béke építése azáltal, hogy az embereket bevonjuk saját közösségük fejlesztésébe, állandó folyamat. Az EGSZB ezért üdvözli azt a pozitív szerepet, amelyet Észak-Írországnak a Peace II. eredményeként kialakított Helyi Stratégiai Partnerségek (HSP-k) játszottak a szociális partneri együttműködés és a civil társadalom előmozdításában. Az EGSZB örömmel állapítja meg a HSP-k sikeres partneri együttműködés építését, egyfelől a helyi önkormányzatok és más hatóságok, másfelől a szociális partnerek között. Ezáltal a HSP-k, a köztes finanszírozó szervezetekkel karöltve elősegítették az észak-ír társadalom különböző, egymással szembenálló csoportjainak megbékélését. Az EGSZB kifejezi hálóját azért, ahogyan az Európai Unió intézményei elősegítették e partneri együttműködés kialakulását. Ez a civil társadalom modelljeként szolgálhat az EU más részein, illetve más megosztott társadalmaiban is.

4.4 A Peace II. félidei értékelésében megfogalmazott, a megbékélést közvetlenül elősegítő tevékenységek hangsúlyosabbá tételére vonatkozó ajánlás szellemében az EGSZB reményét fejezi ki, hogy a Peace II. meghosszabbítását olyan projektekre használják fel, amelyek inkább a béke és a megbékélés konkrét céljaihoz kötődnek, és kevésbé koncentrálnak tisztán gazdasági szempontokra, amelyek az adott közösség társadalmi zavarok által legerősebben érintett csoportjaira csekély hatással bírnak. Az EGSZB azt is szívesen látná, ha a Peace II. meghosszabbítását olyan projektekre is felhasználnák, amelyek a rasszizmushoz és az EU szabad mozgásra vonatkozó politikáinak előnyeit kihasználni igyekvő migráns munkavállalók egyéb problémáikhoz kötődnek.

4.5 Az EGSZB ezért támogatja a javasolt rendelet elfogadását.

Brüsszel, 2004. december 16.

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság

Elnöke

Anne-Marie SIGMUND

⁽¹⁾ Helyesbítés: a rendelettervezet hibásan idézi az 1. Célkitűzésre vonatkozó rendelkezés esetén a 135,6 milliárd eurót. Az eredeti 1260/1999 sz. rendelet 7. cikkében 135,9 milliárd olvasható.